

Pravilnik o kvalitetu i drugim zahtevima za sirće

(“Sl. list SRJ”, br. 17/2002 i “Sl. list SCG”, br. 56/2003 – dr. pravilnik, 4/2004 – dr. pravilnik i “Sl. glasnik RS”, br. 43/2013 – dr. pravilnik)

Član 1
Ovim pravilnikom propisuju se kvalitet i drugi zahtevi koji za sirće moraju biti ispunjeni u proizvodnji i prometu.

Član 2
Sirće, u smislu ovog pravilnika, jeste prehrambeni proizvod dobijen sirćetnom fermentacijom vina, voćnog vina, razređenog fermentativnog etanola, fermentisane sladovine i surutke.

Član 3
Za proizvode za koje ovim pravilnikom nisu propisani kvalitet i drugi zahtevi primenjuju se odredbe ovog pravilnika koje se odnose za grupu srodnih proizvoda.

Član 4
Za proizvode iz člana 3 ovog pravilnika proizvođač je dužan da donese proizvođačku specifikaciju. Pored podataka navedenih u članu 6 ovog pravilnika koji se odnose na deklaraciju, proizvođačka specifikacija mora da sadrži i kratak opis tehnološkog postupka proizvodnje određenog proizvoda, kao i izveštaj o laboratorijskom ispitivanju u pogledu osnovnih sastojaka u skladu sa odredbama ovog pravilnika.

O donetim proizvođačkim specifikacijama proizvođač vodi evidenciju koja mora da sadrži sledeće podatke:

1)	evidencijski	broj	proizvođačke	specifikacije;
2)	datum	donošenja	proizvođačke	specifikacije;
3)	datum	početka	proizvodnje	prema proizvođačkoj specifikaciji;
4)	datum izvršene laboratorijske analize prema proizvođačkoj specifikaciji.			

Član 5
Proizvodi se stavljaju u promet samo u originalnom pakovanju ako za pojedine proizvode ovim pravilnikom nije drukčije propisano. Pod originalnim pakovanjem, u smislu ovog pravilnika, podrazumeva se pakovanje proizvoda u ambalažu kojom se obezbeđuje očuvanje kvaliteta proizvoda do momenta otvaranja. U proizvodnji i prometu proizvodi se moraju transportovati, skladištiti i čuvati tako da se obezbedi očuvanje njihovog kvaliteta do momenta potrošnje.

Član 6
Svi proizvodi koji se stavljaju u promet u originalnom pakovanju moraju na posudi, omotu ili etiketi imati deklaraciju, koja sadrži:

- 1) naziv proizvoda i njegovo trgovačko ime ako ga proizvod ima;
- 2) naziv i sedište, odnosno ime i adresu proizvođača;
- 3) natpis “upotrebljivo do” sa mesecom i godinom za sirće sa ograničenim rokom upotrebe;

- Deklaracija ne sme da sadrži oznake, nazive, slike, crteže koji bi potrošača mogli da dovedu u zabludu u pogledu porekla i kvaliteta sirćeta. Podaci iz tač. 1, 3 i 4 moraju biti istaknuti u istom vidnom polju.

Član	8
Brisan	

Član 10
U proizvodnji proizvoda iz člana 2 ovog pravilnika mogu se koristiti aditivi čiji su kvalitet i drugi zahtevi propisani Pravilnikom o kvalitetu i drugim zahtevima za aditive i njihove mešavine za prehrambene proizvode i koji su navedeni u sledećoj tabeli:

Red.br.	Aditiv	Ograničenje	
1	2	3	
	Boje		
1	E 150 a	Karamel obični	prema zahtevima tehnološkog postupka i proizvođačkoj specifikaciji, osim za vinsko sirće
2	E 150 b	Karamel kaustično sulfitni	prema zahtevima tehnološkog postupka i proizvođačkoj specifikaciji, osim za vinsko sirće
3	E 150 c	Karamel amonijačni	najviše 1 g/l
4	E 150 d	Karamel amonijačni sulfitni	najviše 1 g/l
		Pojačivači aroma	Ograničenje
1	E 620	Glutaminska kiselina	
2	E 621	Mononatrijum-glutaminat	
3	E 622	Monokalijum-glutaminat	10 g/l pojedinačno ili u kombinaciji izraženo kao glutaminska kiselina
4	E 623	Kalcijum-diglutaminat	
5	R 624	Monoamonijum-glutaminat	

6	E 625	Magnezijum-diglutaminat	
7	E 626	Guanilna kiselina	
8	E 627	Dinatrijum-guanilat	
9	E 628	Dikalijum-guanilat	
10	E 629	Kalcijum-guanilat	
11	E 630	Inozinska kiselina	500 mg/l pojedinačno ili u kombinaciji
12	E 631	Dinatrijum-inozitat	izraženo kao guanilna kiselina, osim za
13	E 632	Dikalijum-inozitat	vinsko sirće
14	E 633	Kalcijum-onozitat	
15	E 634	Kalcijum 5'-ribonukleotid	
16	E 635	Dinatrijum 5'-ribonukleotid	
		Konzervansi	
		sumpor-dioksid	
1	E 220	natrijum-sulfit	
2	E 221	natrijum-hidrogensulfit	
3	E 222	natrijum-metabisulfit	
4	E 223	kalijum-metabisulfit	za fermentirano sirće 170 mg/l pojedinačno
5	E 224	kalcijum-sulfit	ili u kombinaciji izraženo kao ukupan SO ₂
6	E 226	kalcijum-sulfit	
7	E 227	kalcijum-hidrogensulfit	
8	E 228	kalijum-hidrogensulfit	
		Gasovi za pakovanje	
1	E 290	Ugljen-dioksid	
2	E 938	Argon	
3	E 939	Helijum	prema zahtevima tehnološkog postupka i
4	E 941	Azot	proizvođačkoj specifikaciji
5	E 942	Azot (I)-oksid	
		Antioksidansi	
1	E 300	Askorbinska kiselina	najviše 400 mg/l

Član

11

Proizvodima iz člana 2 radi poboljšanja ukusa mogu se dodati sledeći sastojci:

1) jestive biljke ili delovi jestivih biljaka koji nisu genetski modifikovani, uključujući voće, povrće i začine:

a) u svežem ili suvom stanju u količini do 150 g na 1000 ml,

b) u obliku ekstrakta;

2) šećer do 100 g na 1000 ml;

3) so do 100 g na 1000 ml, osim za sirće od sladovine gde se može dodati do 4 g po stepenu kiselosti proizvoda;

4) med do 100 g na 1000 ml računato kao sadržaj ukupnog šećera;
 5) voćni sok ili koncentrisani voćni sok.
 Naziv sirćeta kome su dodati ovi sastojci mora biti dopunjen odgovarajućim nazivima dodatih sastojaka i njihovim količinama, pod uslovom da dodatak iznosi najmanje 20 g na 1000 ml proizvoda.

Član 12

Sirće mora ispunjavati sledeće zahteve:

- 1) da izgled i senzorna svojstva odgovaraju vrsti deklarisanog sirćeta, bez primesa stranog mirisa i ukusa;
- 2) da nije zagađeno sirćetnim grinjama, sirćetnim jeguljicama, vinskim mušicama ili njihovim larvama;
- 3) da je ostatak etanola najviše 0,5% v/v, a za vinsko sirće najviše 1% v/v;
- 4) maksimalna količina ukupnih kiselina za sve vrste sirćeta nije veća od količine koju je moguće dobiti biološkom fermentacijom.

Član 13

Maksimalno dozvoljena količina teških metala u sirćetu navedena je u sledećoj tabeli:

Redni broj	Naziv	Dozvoljena količina
1	2	3
1	Olovo (Pb)	najviše 0,3 mg/l
2	Kadmijum (Cd)	najviše 0,1 mg/l
3	Cink (Zn)	najviše 5,0 mg/l
4	Kalaj (Sn)	najviše 10,0 mg/l
5	Arsen (As)	najviše 0,2 mg/l
6	Bakar (Cu)	najviše 5,0mg/l
7	Gvožđe (Fe)	najviše 10,0 mg/l

Član 14

Sirće se stavlja u promet, u zavisnosti od sirovine od koje je proizvedeno, pod nazivom:

- 1) vinsko sirće;
- 2) voćno sirće;
- 3) mešano voćno sirće;
- 4) alkoholno sirće;
- 5) sirće od surutke;
- 6) sirće od sladovine;
- 7) aromatizovano sirće.

Član 15

Vinsko sirće, u smislu ovog pravilnika, jeste proizvod dobijen sirćetnom fermentacijom vina.

Vinsko sirće mora da sadrži sledeće osnovne sastojke:

- 1) ukupno kiselina, računato kao sirćetna kiselina, najmanje 60 g/l;
- 2) ekstrakt bez šećera najmanje 10 g/l;
- 3) ukupno pepela najmanje 0,8 g/l;
- 4) neisparljive kiseline najmanje 2 g/l;
- 5) viših alkohola najmanje 40 mg/l.

Član 16

Voćno sirće, u smislu ovog pravilnika, jeste proizvod dobijen sirćetnom fermentacijom voćnih vina koja su dobijena alkoholnom fermentacijom voćnog kljuka, matičnog voćnog soka ili koncentrisanog voćnog soka.

Voćno sirće mora da sadrži sledeće osnovne sastojke:								
1) ukupno kiselina,	računato kao sirćetna kiselina,	najmanje	40	g/l;				
2) ekstrakt bez šećera	najmanje	10	g/l;					
3) neisparljive kiseline	najmanje	2	g/l;					
4) pepela	najmanje	0,8	g/l;					
5) viših alkohola	najmanje 40 mg/l.							

Član 17

Mešano voćno sirće, u smislu ovog pravilnika, jeste proizvod dobijen sirćetnom fermentacijom mešanih voćnih vina koja su dobijena alkoholnom fermentacijom voćnog kljuka, matičnog voćnog soka ili koncentrisanog voćnog soka od više vrsta voća i dopunjava se nazivima osnovnih sirovina za njegovu izradu po opadajućem redosledu zastupljenosti.

Mešano voćno sirće mora da sadrži sledeće osnovne sastojke:								
1) ukupno kiselina,	računato kao sirćetna kiselina,	najmanje	40	g/l;				
2) ekstrakt bez šećera	najmanje	10	g/l;					
3) neisparljive kiseline	najmanje	2	g/l;					
4) pepela	najmanje	0,8	g/l;					
5) viših alkohola	najmanje 40 mg/l.							

Član 18

Alkoholno sirće, u smislu ovog pravilnika, jeste proizvod dobijen sirćetnom fermentacijom razređenog etanola.

Alkoholno sirće mora da sadrži sledeće osnovne sastojke:								
1) ukupno kiselina,	računato kao sirćetna kiselina,	najmanje	90	g/l;				
2) etanola	najviše 0,5 % (V/V).							

Član 19

Sirće od surutke, u smislu ovog pravilnika, jeste proizvod dobijen alkoholnom, a zatim sirćetnom fermentacijom koncentrisane surutke, po odgovarajućem tehnološkom postupku.

Sirće od surutke mora da sadrži sledeće osnovne sastojke:								
1) ukupno kiselina,	računato kao sirćetna kiselina,	najmanje	40	g/l;				
2) neisparljive kiseline	najmanje	1	g/l;					
3) ekstrakt bez šećera	najmanje	20	g/l;					
4) ukupno proteina	najmanje	2	g/l;					
5) pepela	najmanje 5 g/l.							

Član 20

Sirće od sladovine, u smislu ovog pravilnika, jeste proizvod dobijen alkoholnom, a zatim sirćetnom fermentacijom sladovine dobijene od ječmenog slada, sa dodatkom žitarica ili bez dodatka žitarica čiji je skrob razgrađen u šećere amilolitičkim enzimima.

Sirće od sladovine mora da sadrži sledeće osnovne sastojke:								

- 1) ukupno kiselina, računato kao sirćetna kiselina, najmanje 40 g/l;
- 2) ekstrakta bez šećera najmanje 25 g/l;
- 3) ukupno proteina najmanje 0,8 g/l;
- 4) pepela najmanje 1 g/l.

Član 21

Aromatizovano sirće, u smislu ovog pravilnika, jeste proizvod dobijen aromatizovanjem alkoholnog sirćeta prirodnim i prirodnoidentičnim aromama čiji su kvalitet i drugi zahtevi propisani Pravilnikom o kvalitetu i drugim zahtevima za arome za prehrambene proizvode. Aromatizovano sirće mora da ima izraženu karakterističnu aromu sastojaka datog u spisku sastojaka sadržanih u deklaraciji iz člana 6 ovog pravilnika.

Član 22

Proizvođač sirćeta može stavljati u promet količinu sirćeta za neposrednu ljudsku potrošnju kao sirće u "rinfuznom stanju" isključivo u krugu fabrike u objektu koji ispunjava propisane uslove u pogledu prostorija i opreme, uz prethodno obezbeđen izveštaj o izvršenoj laboratorijskoj analizi sirćeta i evidenciju kupaca.

Na ambalaži, odnosno sudu sa sirćetom u rinfuznom stanju koje se stavlja u promet za neposrednu ljudsku potrošnju, mora se istaći deklaracija sa podacima iz člana 6 ovog pravilnika.

Član 23

U procesu proizvodnje, transportu i prometu sirćeta mogu se koristiti samo oprema i sudovi izrađeni od materijala koji je otporan na sirćetnu kiselinu i koji obezbeđuje higijenske uslove za očuvanje kvaliteta sirćeta sve do otvaranja originalnog pakovanja.

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 24

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaju da važe odredbe Pravilnika o kvalitetu sirćeta i razblažene sirćetne kiseline ("Službeni list SFRJ", br. 24/89 i "Službeni list SRJ", br. 59/93).

Član 25

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu SRJ".